

ČETVRTO IZVJEŠĆE O PRETHODNOM VREDNOVANJU ŽUPANIJSKE RAZVOJNE STRATEGIJE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

1. UVOD

Proces prethodnog vrednovanja Županijske razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije započeo je 31. svibnja 2016. godine prema važećem Zakonu o regionalnom razvoju („Narodne novine“, broj. 147/14) i Pravilniku o postupku i metodologiji vrednovanja politike regionalnog razvoja („Narodne novine“, broj: 121/15). Prilikom vrednovanja Županijske razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije uzet je u obzir i Pravilnik o obveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija.

Održan je prvi sastanak u prostorijama SI-MO-RA-e između predstavnika izrađivača županijske razvojne strategije i dvije izabrane evaluatorice. Prezentirano je uspostavljeno Partnersko vijeće, Poslovnik o radu Partnerskog vijeća, način izrade županijske razvojne strategije te do sada izrađeni dijelovi strategije.

Dostavljeni su sljedeći dokumenti:

- Zapisnik s osnivačke sjednice Partnerskog vijeća Sisačko-moslavačke županije za izradu i praćenje Županijske razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2017.- 2020. održane u Sisku, 18. travnja 2016.
- Poslovnik o radu Partnerskog vijeća Sisačko-moslavačke županije
- Analiza stanja
- Sažetak analize stanja – draft
- SWOT analiza
- Izabrana vizija, ciljevi i prioriteti Županijske razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije
- Obrazac za opis mjera
- Popis indikatora

Evaluatori su 22.07.2016. dostavili PRVO IZVJEŠĆE O PRETHODNOM VREDNOVANJU ŽUPANIJSKE RAZVOJNE STRATEGIJE SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE s komentarima na dostavljene dokumente.

Sisačko-moslavačka županija je 1.09.2016. dostavila dokumente navedene ispod temeljem kojih je izrađeno drugo izvješće:

- Analiza stanja
- Sažetak analize stanja
- SWOT

Dana 26.09.2016. evaluatori su dostavili Drugo izvješće o prethodnom vrednovanju Županijske razvojne strategije Sisačko - moslavačke županije s komentarima na dostavljene dokumente.

Na temelju preporuka iz prva dva izvješća Sisačko-moslavačka županija dostavila je ažurirani Nacrt Razvojne strategije Sisačko -moslavačke županije 2017-2020 na temelju kojeg je je u studenom 2017. godine izrađeno treće izvješće.

Dana 9.travnja 2018. godine Sisačko – moslavačka županije dostavila je:

- konačan prijedlog ŽRS SMŽ 2017.-2020,
- Analizu stanja,
- Akcijski plan i
- Dodatak 1: Rezultati konzultacija s Partnerskim vijećem Sisačko-moslavačke županije za izradu i praćenje Županijske razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2017.-2020..

Ciljevi vrednovanja su:

- Pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta politike regionalnog razvoja, donošenje odluka na razini strateškog planiranja i donošenja planskih dokumenata te prilikom utvrđivanja novih intervencija,
- Kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata vrednovanja,
- Osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava,
- Učinkovita raspodjela između intervencija i između pojedinih stavki iste intervencije na temelju procjene njihovih budućih učinaka kao i na temelju prethodnog iskustva u provedbi istih ili sličnih aktivnosti.

Koristi vrednovanja su:

- Kvalitetnija izrada i osiguravanje relevantnosti planskih dokumenata u odnosu na potrebe koje bi planskim dokumentom trebale biti obuhvaćene,

- Prikladniji odabir intervencija te njihova prilagodba tijekom provedbe,
- Bolje upravljanje provedbom planskog dokumenta,
- Preciznije utvrđivanje kvalitetnih, mjerljivih i realnih pokazatelja rezultata što omogućava sustav praćenja ostvarenja ciljeva i analizu učinaka,
- Utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe planskih dokumenata,
- Povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i projekata.

Posebno ističemo da zadatak prethodnog vrednovanja nije shvaćen kao „ocjena“, već kao timski rad i vrlo bliska suradnja s jednim zajedničkim ciljem – kako zajednički doći do što usklađenijeg, u što većoj mjeri dobro argumentiranog i provedivog dokumenta.

2. OSVRT NA ANALIZU/OCJENU STANJA

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 3. obaveznog sadržaja ŽRS-a se nalazi Analiza/ocjena stanja. Izrađivač je Dodatak 2: ANALIZA STANJA.

- Pod prvom točkom prikazan je *Položaj i osnovne karakteristike Sisačko-moslavačke županije*. Sve informacije i podaci su prikazani sukladno izvorima iz kojih su uzeti. U *tablici 2. Osnovni razvojni problemi i potrebe u vezi tla, vegetacije i faune* u dijelu *Razvojni problemi* korigirani su nazivi razvojnih problema te je sada u potpunosti jasno na što se problemi odnose.
- Pod drugom točkom obrađuje se *Stanovništvo*. Za navedeni razvojni problem *Nedovoljno razvojnih projekata za zadržavanje i zapošljavanje mladih osoba na području Županije* je navedeno da su se projekti provodili, ali da su efekti bili relativno maleni, a broj projekata nedovoljan. U istoj točki je prikazana analiza obrazovne strukture stanovništva što je nedostajalo te se na taj način stvorila poveznica sa točkom 3. Tržište rada.
- Pod trećom točkom Tržište rada obrađuje se zaposlenost odnosno nezaposlenost. Podaci su preuzeti iz valjanih izvora i kao takvi navedeni. U *tablici 8.* je dodano da se radi o stopi nezaposlenosti. U *tablici 10.* je prikazana nezaposlenost i zapošljavanje prema razini obrazovanja te je napravljena poveznica s analizom stanovništva odnosno obrazovnom strukturom stanovništva. U *tablici 16. Razvojni problemi* navodi se *Neusklađenost upisne politike s potrebama rada, zastarjela znanja i vještine u*

pojedinin zanimanjima. Predloženo je da se u analizi iznad navede koje su to politike i što su njihovi ključni nedostaci, a što se odnosi na potrebe Sisačko-moslavačke županije te koja su to zanimanja u kojima su zastarjela znanja i vještine u odnosu na potrebe tržišta rada u Županiji. U dostavljenom dokumentu dana je dobra analiza politika i njihov utjecaj na SMŽ.

- U četvrtoj točki Komunalna infrastruktura obrađuje se vodnogospodarski sustav i vodoopskrba. U području vodoopskrbe navedeni su podaci o duljini mreže, broju potrošača, stupnju opskrbljenosti potrošača te broj naselja s vodoopskrbnim sustavom 2015./2016. godine. Isto tako, naveden je broj vodovoda do 2014. godine. Podatke za 2015. godinu nije bilo moguće pribaviti. Sukladno preporukama prikazana je detaljnija slika sustava navodnjavanja županije.
- *Prometna infrastruktura i energetika* obrađuju se u 5. točki. U okviru cestovne infrastrukture prikazani su svi relevantni podaci. Sukladno preporuci ubačene su i nerazvrstane ceste. U točki 5.7. Energetika je dodana analiza obnovljivih izvora energije. U tablici 31. *Osnovni razvojni problemi i potrebe u vezi prometne infrastrukture i energetike* navodi se kao razvojni problem *Neizgrađena biciklistička mreža u gradovima i između gradova* koja je naglašena i u tekstu iznad te sad postoji logična poveznica.
- Pod šestom točkom obrađuje se *Zaštita okoliša u Sisačko-moslavačkoj županiji*. Najsvježiji podaci vezani uz investicije u zaštitu okoliša odnose se na 2013. godinu i nije ih bilo moguće osvježiti jer ne postoje novije statistike. U zadnjoj točki 6.8. *Klimatske promjene* one su analizirane na nivou RH te je dana poveznica sa stanjem u SMŽ, a sukladno preporuci.
- *Kulturno povijesna baština* obrađena je u sedmoj točki. Predložena je izrada tablice u kojoj će se na pregledan način popisati sva kulturno-povijesna baština Sisačko-moslavačke županije, ali ta preporuka nije usvojena jer se smatra da je tekst dovoljno pregledan. U analizi kulturno povijesne baštine navede i su do sada uloženi napor za njezino očuvanje. Uložena financijska sredstva su nepoznata te nisu navedena.
- *Gospodarstvo* se obrađuje u osmoj točki. Preporuka da se osvježe podaci je uvažena ali i dalje su djelomično prikazani podaci za 2013. godinu (zbog nedostatka novijih sumarnih podataka). Unatoč preporuci nisu spomenuta kretanja oko Rafinerije nafte Sisak koja je veliki generator zaposlenosti, a koja smanjuje broj zaposlenika. U tablici

56. *Osnovni razvojni problemi i potrebe u vezi s gospodarstvom* navodi se nedovoljno razvijeno socijalno poduzetništvo koje je nakon preporuka detaljnije opisano te sada postoji logična poveznica. Analizirano je stanje inovacija na području SMŽ-a te je sada jasno da broj prijava IV-a raste iako to još nije dovoljno.

- U devetoj točki se analizira stanje u *turizmu*. Sukladno preporuci ubačena je nova tablica u kojoj su analizirani razvojni problemi koji se tiču turizma te su identificirane razvojne potrebe.
- *Poljoprivreda* se obrađuje u desetoj točki. Uvažene su sve preporuke.
- Daljnje točke su posvećene javnim djelatnostima pa se tako u točki 11. analizira obrazovanje, točki 12. Kultura, točki 13. Tehnička kultura, točki 14. Sport, točki 15. Zdravstveno stanje stanovništva, točki 16. Zdravstvo, točki 17. Socijalna skrb, točki 18. Civilno društvo, točki 19. Međuzupanijska, međuregionalna i prekogranična suradnja i točki 20. Institucionalni kontekst – upravljanje razvojem.

Preporuke su uvažene što je dovelo do logične poveznice između analize, uočenih razvojnih problema te identificiranih razvojnih potreba.

3. OSVRT NA SAŽETAK ANALIZE/OCJENE STANJA

Analiza stanja (točka 1. RS SMŽ) u skraćenoj verziji prikazana je na drugačiji način od njenog izvornog dijela. Izabrani pristup je moderniji i dinamičniji.

- U prvom dijelu se prikazuje *Društvo* koje je obuhvatilo analizu zemljopisnog položaja i osnovnih karakteristika, demografiju, socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi, društvenu i zdravstvenu infrastrukturu te obrazovanje. U dijelu koji se odnosi na provedbu mjera poticanja nataliteta molimo razmotriti nisu razmotrene dodatne mjere jer one iziskuju i dodatne financijske napore županije odnosno JLS-a. U tablici 3 su preformulirana zadnja dva razvojna problema te se sada problemi jasno uočavaju.
- U sljedećoj cjelini obrađuje se *gospodarstvo*. Preporučilo se osvježanje podataka te su na temelju preporuka unijeti podaci koji se odnose na 2016. godinu. Dopunjena je obrazovna struktura stanovništva te istaknute upisne kvote kojima se regulira „proizvodnja“ određenih vrsta kadrova.
- *Poljoprivreda* - Ubačeni su podaci o starosnoj dobi nositelja poljoprivrednih gospodarstava i sada je jasnije što se dalje može očekivati u razvoju poljoprivrede. Isto tako dodani su podaci o obujmu proizvodnje, pa je ukupna slika stanja poljoprivrede puno jasnija.
- U sljedećoj cjelini je obrađeno *stanje u okolišu/prostoru* kojim je obuhvaćena analiza kvalitete okoliša, izloženost ekološkim rizicima i klimatskim opasnostima, analiza zraka, vode, tla, miniranosti, otpada, klimatskih promjena te brownfield područja. Vrlo je veliki broj uočenih razvojnih problema i možda bi ih trebalo grupirati jer kad se pogleda cjelokupna analiza stanja problemi u okolišu se čine najznačajnijim razvojnim problemima.
- *Prometna infrastruktura* obuhvatila je analizu vodoopskrbe, odvodnje, obranu od poplava, energiju, ceste, željeznice, riječni i zračni promet te širokopojasnu infrastrukturu. U razvojnim problemima dopunjeni su problemi vezani uz vodoopskrbu, odvodnju, pročišćivače i obranu od poplava.
- U dijelu u kojem se razmatra *energija* postoji poveznica s Akcijskim planom SMŽ-a i time je napravljena poveznica s EE, OIE i drugo.
- U *cestovnom prometu* dopunjeni su podaci vezani uz promet te je time napravljena poveznica s razvojnim problemima gdje se navodi nerazvijenost javnog prometa. Isto

je napravljeno i s biciklističkim mrežama. Sukladno preporuci napravljena je poveznica između analize teksta o širokopojasnom internetu i razvojnih problema odnosno razvojnih potreba.

U sažetku analize/ocjene stanja izvršene su korekcije, a sukladno preporukama te je stvorena potpuna i logična poveznica između analize stanja u pojedinim poglavljima i razvojnih problema odnosno potreba.

4. OSVRT NA REZULTATE PROVOĐENJA PRIJAŠNJIH STRATEGIJA

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 4. obveznog sadržaja ŽRS-a (točka 2 RS SMŽ) su rezultati provođenja prijašnjih analiza. U predmetnoj strategiji obrađuje se u drugoj točki. Ovo poglavlje sadrži institucionalne učinke, financijske učinke i prepoznavanje razvojnih potreba i potencijala. Kratko je obrazložen institucionalni aspekt te su prezentirani učinjeni napori kako bi se strategije mogle uspješno provoditi. Praćenjem kretanja financijskih pokazatelja kroz promatrano razdoblje, vidljivo je ostvarenje pojedine mjere provedbe, odnos planiranog i realiziranog, odnosno stupanj postignuća onog što je ŽRS-om predviđeno i zacrtano kao mogući pravac razvoja, ali i značaj i obuhvat razvojnih potreba. U tablici 14 prikazan je Pregled provedbe skupine mjera po područjima razvoja za razdoblje od 2011.-2014. godine u apsolutnim iznosima, a u tablici 15. u postocima ukupno utrošena sredstva po područjima razvoja po godinama u odnosu na ukupno utrošena sredstva u razdoblju 2011-2014. godine. Analizirani su učinci izrade i provedbe Županijskih razvojnih strategija kroz izgradnju kapaciteta i institucionalizaciju te financijske i druge rezultate provedbe. Iz prikazanih podataka u potpunosti je jasno koliko je bila uspješna provedba dosadašnjih strategija, te koje su naučene lekcije i na čemu je potrebno dodatno raditi na izradi i provedbi nove Županijske strategije. Podaci su relevantni i dobro prikazani te je dana potpuna i jasna slika.

5. OSVRT NA SWOT ANALIZU

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 5. obveznog sadržaja ŽRS-a (točka 3.1. RS SMŽ) je SWOT analiza. Izrađena je jedna objedinjena SWOT analiza. SWOT analiza je analitička metoda pomoću koje se procjenjuju snage (strengths), slabosti (weakness), prilike (opportunities) i prijetnje (threats). Snage su u ovom dokumentu područja, resursi i sposobnosti unutar županije na koje se ona može osloniti u razvoju, s najvećim mogućnostima za uspjeh. Slabosti ukazuju koja područja, resursi i sposobnosti unutar županije ograničavaju ili onemogućavaju njezin razvoj. Prilike su područja, resursi i sposobnosti izvan županije koje bi županija mogla iskoristiti za svoj razvoj. Prijetnje su područja, resursi i sposobnosti izvan županije koje mogu ugroziti njezin razvoj.

U potpunosti su prihvaćene preporuke te navedene snage proizlaze iz dosadašnje analize i u potpunosti su pregledne i složene u logične cjeline. U dijelu SWOT matrice koji se odnosi na slabosti sve slabosti su dobro identificirane i grupirane. Isto vrijedi i za prilike i prijetnje.

Prikazana SWOT matrica je pregledna i jasna i izvrsna je osnova za identifikaciju vizije, ciljeva, prioriteta, mjera i drugog.

6. OSVRT NA VIZIJU I CILJEVE

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 6. obveznog sadržaja ŽRS-a (točka 4.1 I 4.2. RS SMŽ) se nalazi Vizija i ciljevi.

Vizija sadrži opis zamišljenog sveobuhvatnog budućeg postignuća u razvoju županije. U viziji je sadržano sve što Županija želi biti do 2020. godine ali vizija zvuči kao nabranje i teško je pamtljiva, a trebala bi biti dinamična i jasna svakome tko će se baviti budućim razvojem Županije. Ukoliko ne bi znali da se radi o SMŽ-u teško da bi se to iz vizije moglo zaključiti.

Iz vizije su izvedeni strateški ciljevi i prioriteti razvoja, te pripadajuće mjere kao osnova za razvojne projekte koji će iz njih proizlaziti. Strateški okvir ŽRS SMŽ 2017.-2020. čine tri (3) strateška cilja, četrnaest (14) prioriteta i 37 (tridesetsedam) mjera. Usklađeni su podaci u tablici gdje je navedena hijerarhijska struktura ciljevi-prioriteti-mjere s opisom na str 76 te je naveden ispravan broj od 37 mjera. Strateški ciljevi sadrže konzistentan i sažeti opis namjeravanih ishoda s jasno izraženim i mjerljivim postignućima koja proizlaze iz vizije.

Jasno je istaknuta intervencijska logika, odnosno slijed u hijerarhiji cilj-prioritet-mjera, a u kasnijem je tekstu obrazloženo prijedloga pojedine mjere kako bi se postigao određeni cilj.

Jasno su prikazani ciljevi, prioriteti i mjere, ovisno o potrebi razrade pojedinih elemenata u pojedinim dijelovima dokumenta. Predložena hijerarhija ciljeva, prioriteta i mjera u skladu je sa Smjernicama za izradu županijskih razvojnih strategija, praćenje i vrednovanje njihove provedbe. Ciljevi su postavljeni dovoljno široko, a unutar njih su prepoznati prioriteti koji proizlaze iz identificiranih razvojnih potreba i potencijala. Također prepoznaje se povezanost između predložene vizije, koja cilja na razvoj područja upravo pokrivenih predloženim ciljevima – gospodarstvo, društvo te prostor, okoliš i priroda. Postavljeni ciljevi su mjerljivi, ostvarivi, jasno formulirani, međusobno usklađeni, sveobuhvatni te doprinose razvoju županije.

Potrebno je ažurirati broj poglavlja od točke 3.-4.3. u sadržaju i poglavljima RS SMŽ. (3.1. SWOT analiza, 3. Strateški okvir, 4.1. Vizija, 4.2. Hijerarhijska struktura, 4.3. Obrazloženje hijerarhijske strukture, 4. Politike županije prema teritorijalnom i urbanom razvoju)

7. OSVRT NA PRIORITETE I MJERE

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 7. obveznog sadržaja ŽRS-a (točka 4.3. RS SMŽ) se nalaze Prioriteti i mjere. Iz vizije su izvedeni strateški ciljevi i prioriteti razvoja, te pripadajuće mjere kao osnova za razvojne projekte koji će iz njih proizlaziti. Prioriteti proizlaze iz vizije i razrađuju strateške ciljeve. Mjere su intervencije i aktivnosti u nekom sektoru/području i predstavljaju okvir za pripremu i izradu konkretnih razvojnih projekata.

Opis i sadržaj mjere uključuje:

- Strateški cilj
- Prioritet
- Naziv mjere
- Svrha
- Cilj i obrazloženje
- Rezultat i razvojni učinak
- Nositelji mjere
- Ciljne skupine
- Korisnici mjere

- Mehanizam provedbe (metodologija)
- Okvirna financijska sredstva
- Izvori financijskih sredstava za provedbu mjere
- Razdoblje provedbe
- Pokazatelji za praćenje ostvarenja mjere

Sama formulacija naziva prioriteta, primjerice prioriteta br. 14 (Borba protiv siromaštva) je općenita i široka te ne ukazuje na očekivani utjecaj. No, iz popisa mjera, odnosno prezentacije Strategije vidljiva je logika intervencije. Evaluatorice su i u fazi definiranja strateških ciljeva, prioriteta i mjera Strategije obratili pozornost na jasnoću iskaza, sveobuhvatnost, obujam i sadržajnu ujednačenost mjera kako bi njihovi opisi bili u što većoj mjeri ujednačeni. Programski tim prihvatio je sugestije evaluatorica te su mjere u svim segmentima sadržajno dorađene.

Određene preporuke dale su se kod pokazatelja učinka odnosno ishoda koje nisu uvažene. Kod C1 Gospodarski rast i zapošljavanje predložene je da se kao pokazatelj učinka stavi i ulaganje u infrastrukturu u mil. HRK. Preporuka nije uvažena te su pokazatelji ishoda: udio BDP-a Sisačko-moslavačke županije u ukupnom BDP-u Republike Hrvatske (bruto društveni proizvod), nova radna mjesta, rast udjela izvoza SMŽ u ukupnom izvozu RH. Kod C1, P1, M1.3 kao mogući pokazatelj ishoda predloženo je registrirano intelektualno vlasništvo suradničkih organizacija (broj patenata, industrijski dizajn, žig, poslovna tajna...) za korištenjem potpora. Preporuka nije uvažena te su kao mogući pokazatelji ishoda navedeni: broj korisnika poticajnih mjera za razvoj MSP-a iskazan je brojem zahtjeva, poboljšanjem suradnje između akademske zajednice i inovativnih poduzetnika broj ugovora o poslovnoj suradnji povećan je za 30 %, izgradnjom i razvijanjem poduzetničkih inkubatora, tehnološkog parka ili istraživačkog centra otvaraju se velike mogućnosti za razvoj i primjenu novih tehnologija i znanja. U C1, P2, M2.2 broj pruženih usluga ne daje jasnu sliku iako ga je lakše za mjeriti nego pravodobno i kvalitetno pruženu uslugu. U prethodnom izvješću sugerira se postaviti pokazatelj broj ugovorenih EU projekata ili vrijednost ugovorenih EU projekata u mil. EUR. Preporuka nije usvojena te je i dalje navedeno kao pokazatelj učinka izrađeni projekti za podršku stvaranja i jačanja kapaciteta za razvoj poslovnih usluga. U C1, P3, M3.3 nije jasno da li izostavljeno praćenje ulaganja u dodatne vrijednosti poljoprivrednih proizvoda ili je ono obuhvaćeno pokazateljem modernizacije poljoprivrednih gospodarstava. U prethodnom izvješću u C1, P5, M5.1

preporučuje se kao pokazatelj broj novih turističkih proizvoda jer se čini značajnijim od broja sastanaka turističkih djelatnika no preporuka nije uvažena. Preporučeno je u C1, P5, M5.3 kao pokazatelj uzeti broj prijavljenih i uspješno provedenih projekata nego samo prijavljene projekte koji se mogu i ne provesti, preporuka nije uvažena. U C1, P6, M6.1 predloženo je da se istakne ulaganje u digitalne tehnologije u poučavanju no preporuka nije uvažena. U C1, P6, M6.2. predloženo je da se uvrstite broj osoba koje su se prekvalificirale ili dodatno obrazovale za „deficitarna“ zanimanja no preporuka nije uvažena.

8. OSVRT NA POLITIKU ŽUPANIJE PREMA TERITORIJALNOM I URBANOM RAZVOJU

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 8. obaveznog sadržaja ŽRS-a (točka 4. RS SMŽ) se nalazi Politika županije prema teritorijalnom i urbanom razvoju. Ovo poglavlje sadrži opis i obrazloženje koja su to posebna područja u županiji (potpomognuta područja, ruralna područja, prekogranična suradnja...). Sukladno Smjernicama, dio poglavlja sadrži informacije vezane za politiku Županije prema područjima s razvojnim posebnostima. U ovom je poglavlju jasno istaknuto na koji način Županija planira pružati podršku područjima s razvojnim posebnostima, pri čemu se u ovom slučaju konkretno misli na mjere u ruralnim područjima i područjima s nižim vrijednostima indeksa razvijenosti. U ovom poglavlju objašnjene su mjere i projekti poticanja razvoja potpomognutih područja i drugih područja s razvojnim posebnostima, nositelji provedbe mjera i projekta, provedbene aktivnosti, izvori sredstava.

9. OSVRT NA FINACIJSKI PLAN

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 9. obaveznog sadržaja ŽRS-a se nalazi Financijski plan. Financijski plan je vidljiv u poglavlju 4.3. Obrazloženje hijerarhijske strukture, ciljevi, prioriteti i mjere SMŽ 2017-2020 te u Dodatku br 5. Akcijski plan i financijski okvir. Što se tiče financijskih resursa, uočeni je strukturni problem nemogućnosti definiranja predvidljivih financijskih sredstava iz izvora koji nisu županijskog proračun. Stoga je financijska tablica sa iznosima financiranja pojedinih prioriteta i mjera dosta indikativna i podložna promjenama u tijeku planiranja proračuna, kako županije tako i jedinica lokalne samouprave te ostalih institucija koje su predviđene kao izvor sredstava (uglavnom resorna ministarstva i državne agencije, nisu specificirane u financijskom planu).

U razdoblju od 2018-2020 godine planirana sredstva za provedbu mjera podijeljena su matematički na način da se svake godine planira 1/3 utroška sredstava. Najveći udio u planiranim sredstvima ima C1. Gospodarski rast i zapošljavanje te zatim C3. Razvoj infrastrukture i unaprjeđenje kvalitete života što je i logično budući da je riječ o infrastrukturnim projektima i nositeljima razvoja zajednice.

Prema izvorima financiranja planirana sredstva za provedbu skupine mjera 2018. - 2020. godine u postocima su raspoređena na slijedeći način: državni proračun 18,32%, županijski proračun 34,32%, lokalni proračun 1,05%, pomoći Europske unije 45,23%, javna poduzeća 0%, ostali izvori 1,08%. Kod projekata planiranih iz EU fondova u ovoj fazi moguće je predvidjeti i natječaje koji će biti objavljeni do 2020 godine prema indikativnom planu objave.

Neke od planiranih mjera moguće je također sufinancirati pomoću EU projekata, a prema tablici Izvora sredstava to nije planirano (M 2.1. Sufinanciranje obrazovanja za potrebe obrtništva – Socijalni fondovi, M9.1. Njegovanje i održivo korištenje kulturne baštine - Europski fond za regionalni razvoj, M 10.1. Potpora sustavu socijalne skrbi i razvoju izvaninstitucionalnih usluga- Socijalni fondovi...)

Isto tako sredstva iz fondova EU namijenjena županijskim projektima dodjeljuju se putem natječaja te nije moguće u ovoj fazi znati točne financijske okvire pojedinog natječaja (obzirom da se oni definiraju u natječajnoj dokumentaciji) niti se može sa sigurnošću ustvrditi prihvatljivost nositelja mjere kao predlagatelja projekata u određenim natječajima.

10. OSVRT NA PROVEDBU ŽRS

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 10. obveznog sadržaja ŽRS-a (točka 5. RS SMŽ) se nalazi Provedba ŽRS. Ovo poglavlje sadrži opis postupaka i nadležnosti subjekata u provedbi ŽRS, njihove kapacitete te rokove provedbe. U dijelu koji se odnosi na provedbene mehanizme, uključene su informacije o ključnim dionicima (na razini institucija) uključenima u pripremu, provedbu i praćenje Strategije, opisane su njihove uloge i zadaće vezane za pojedinu fazu Strategije kao i način njihove komunikacije i koordinacije. Opisi zadataka i odgovornosti svakog dionika predstavljeni su prema fazama pripreme, provedbe te praćenja provedbe. Preporuča se da provedbu mjera prati kontinuirano jačanje kapaciteta ne samo županijskih upravnih odjela i Agencije za razvoj nego i ostalih institucija koje su predviđene kao nositelji pojedinih aktivnosti odnosno kao ključni dionici u provedbi ŽRS SMŽ. U tom smislu se preporuča u pojedinim mjerama dodati ekstra aktivnost edukacije i jačanja provedbenih kapaciteta institucija nositelja.

Potrebno je ažurirati broj poglavlja u sadržaju i poglavljima RS SMŽ. (5. Provedba, 5.1. Načela i mehanizmi provedbe, 6.1.1. Načela provedbe, 6.1.2. Provedbeni mehanizmi).

11. OSVRT NA PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 11. obveznog sadržaja ŽRS-a (točka 6. RS SMŽ) se nalaze Praćenje i vrednovanje. Ovo poglavlje sadrži informacije, podatke, pokazatelje i ocjene o realizaciji ciljeva, prioriteta i mjera te uspješnosti upravljanja provedbom. Obveze su Županije kontinuirano pratiti provedbu ŽRS, izvještavati o rezultatima provedbe ŽRS nadležno Ministarstvo; donositi Plan razvojnih programa sukladno Zakonu o proračunu, a u kojem se iskazuju planirani rashodi proračuna Županije. Financijski okvir ŽRS usklađuje se svake godine sa Planom razvojnih programa. U procesu izrade Financijskog okvira ŽRS, Županija surađuje sa jedinicama lokalne samouprave, državnom upravom te svim ostalim potencijalnim izvorima financiranja provedbe ŽRS.

12. OSVRT NA DODATKE

Sukladno Pravilniku o obaveznom sadržaju, metodologiji izrade i načinu vrednovanja županijskih razvojnih strategija pod točkom 7. obaveznog sadržaja ŽRS-a se nalaze:

- Dodatak 1: Rezultati konzultacija s partnerskim vijećem za područje županije
- Dodatak 2: Cjelovita analiza stanja
- Dodatak 3: Izvještaj o prethodnom vrednovanju
- Dodatak 4: Izvještaj o strateškoj ocjeni utjecaja na okoliš
- Dodatak 5: Akcijski plan i financijski okvir
- Dodatak 6: Komunikacijska strategija

U Dodatku 1: Rezultati konzultacija s partnerskim vijećem za područje županije prikazana je kronologija konzultacija, sastanaka i rada Partnerskog vijeća Sisačko-moslavačke županije za izradu i praćenje Županijske razvojne strategije Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2017.-2020. Zamjerka je na dužini procesa izrade Strategije budući da je od osnivanja Partnerskog vijeća 31. ožujka 2016. godine prošlo više od dvije godine.

Sastavni dio Razvojne strategije Sisačko- moslavačke županije je Akcijski plan koji sadrži niz aktivnosti, programa i projekata koji se namjeravaju provesti do 2020. godine. U Akcijskom planu vidljiva je jasna poveznica između definiranih ciljeva te navedenih programa i projekata. Odabrano je 17 strateških projekata iz niza područja, od toga je 15 projekata neposredne i srednjoročne realizacije dok je dva projekta planirano za realizaciju u dugoročnom razdoblju. Popis strateških projekata je ocijenjen prihvatljivim te doprinose ostvarenju sva tri strateška cilja. Potrebno je aktivno dopunjavati zalihu projektnih prijedloga te po završetku prve godine provedbe ocijeniti realizaciju korištenja sredstava te po potrebi predvidjeti rizike provedbe projekata (preporuka se prvenstveno odnosi na projekte čija realizacija ovisi o sredstvima EU fondova).

Komunikacijskom strategijom su identificirani komunikacijski ciljevi, ciljne skupine na koje se usmjerava komunikacija te komunikacijski alati. Preporuka je u Komunikacijsku strategiju uključiti i Komunikacijski akcijski plan koji će sadržavati aktivnosti kojima se planira provesti ova Komunikacijska strategija. Također za provedbu pojedine aktivnosti potrebno je uključiti i planirana financijska sredstva.

U cjelini, evaluatori vrlo pozitivnim ocjenjuju metodologiju vođenja čitavog projekta u svim fazama izrade Strategije. Detaljni komentari, zaključci i preporuke evaluatora navedeni su u tri Fazna izvješća prethodnog vrednovanja koja su pratila ključne faze izrade Strategije.

Temeljem provedenog postupka prethodnog vrednovanja evaluatori ocjenjuju da Strategija odgovara svrsi i ciljevima koji se njome žele postići te da je izrađena u skladu s metodama i standardima strateškog planiranja

U Zagrebu, 16. travnja 2018.

Izradile:

Vlatka Čolak, mag. oec.

Anita Klanac, MBA